

14. september 2020

NOTAT VEDR. FREDS- OG STABILISERINGSFONDEN

Formål og baggrund

Freds- og Stabiliseringsfonden blev oprettet i forlængelse af Forsvarsforlig 2010-2014 og er for Forsvarsministeriets vedkommende besluttet videreført i de efterfølgende forsvarsforlig.

Som en del af vedtagelsen af Forsvarsforlig 2018-2023 blev det besluttet, at Forsvarsministeriets bidrag til Freds- og Stabiliseringsfonden gradvist øges i forligsperioden fra ca. 84 mio. kr. til 150 mio. kr. i 2023 (se tabel 1).

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ramme	86	88	92	100	116	150

Udover Forsvarsministeriet bidrager Udenrigsministeriet med finansiering til Fonden. Herudover bidrager andre danske myndigheder til implementering af aktiviteterne som regel i samarbejde med internationale partnere.

Samtækningsstruktur

I forbindelse med oprettelsen af Fonden blev der etableret en interministeriel samtækningsstruktur, der samler repræsentanter fra Statsministeriet, Justitsministeriet, Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet med henblik på at fremme samtænkningen af stabiliseringsindsatserne. Den interministerielle samtækningsstyregruppe mødes ca. 6 gange årligt og understøttes af et tværministerielt sekretariat med embedsmænd fra Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet.

Fondens fokus

Fonden støtter et bredt spektrum af freds- og stabiliseringsindsatser samt genopbygnings- og kapacitetsopbygningsprojekter i krydsfeltet mellem sikkerhed og udvikling. Disse er fordelt på en række flerårige freds- og stabiliseringsprogrammer, herunder Ukraine, Afghanistan, Sahelregionen, Irak-Syrien, Guineabugten og Afrikas Horn. Desuden indgår tematiske indsatser som eksempelvis styrkelse af FN's fredsbevarende og fredsopbyggende kapacitet.

Typiske aktiviteter, der finansieres af Forsvarsministeriets bidrag til Freds- og Stabiliseringsfonden, omfatter udsendelse af militære rådgivere, donationer til fonde og internationale organisationer, finansiering af kurser, seminarer og lignende samt uddannelses- og træningsaktiviteter gennemført af myndigheder på Forsvarsministeriets område. Nedenfor gives konkrete eksempler på en række forskelligartede aktiviteter, der finansieres med Forsvarsministeriets bidrag til Fonden.

Konkrete aktiviteter

I Ukraine bidrager Forsvarsministeriet til udsendelse af bl.a. sprogofficerer fra Forsvaret til den canadiskledede træningsmission *Operation Unifier*. Formålet med missionen er at træne ukrainske styrker i soldaterfærdigheder som sanitetstræning og skydefærdigheder. Et andet eksempel på aktiviteter i Ukraine er kortere udsendelser af træningsteams til den britiskledede træningsmission *Operation Orbital* mhp. at træne ukrainske soldater i grundlæggende militære færdigheder og operationsplanlægning

efter NATO-standarder. Dertil kommer en håndfuld udsendte rådgivere, som er placeret forskellige steder på henholdsvis strategisk, operativt og taktisk niveau og støtter med bl.a. reformering og uddannelsesudvikling i det ukrainske forsvar.

Som led i det danske stabiliseringsengagement i Irak støtter Forsvarsministeriet og Udenrigsministeriet FN's minerydningsorganisation, UNMAS, der i samarbejde med de irakiske myndigheder fokuserer på at identificere og rydde improviserede sprængladninger (IED'er) i ISIL-befriede områder i Irak, så befolkningen kan vende sikkert tilbage til deres lokalområde.

I rammen af det igangværende freds- og stabiliseringsprogram for Sahelregionen finansierer Forsvarsministeriet udsendelsen af en militærrådgiver, der er tilknyttet den danske ambassade i Mali. Den militære rådgiver bistår implementeringen af Forsvarsministeriets kapacitetsopbygningsaktiviteter i regionen som eksempelvis Forsvarets og Hjemmeværnets træning og uddannelse af den maliske nationalgarde (engagementet er p.t. sat i bero pga. militærkuppet i Mali).

Fsva. det danske stabiliseringsengagement i Afghanistan støtter Forsvarsministeriet Afghanistans uafhængige menneskeretskommission, AIHRC. Med finansiering fra Fonden er Danmark med til at støtte træning af afghanske sikkerhedsstyrker i menneskerettigheder og krigens love.

I Guineabugten finansierer Forsvarsministeriet udsendelsen af en militærrådgiver, som er tilknyttet den danske ambassade i Nigeria i regi af det igangværende freds- og stabiliseringsprogram med fokus på maritim sikkerhed. Militærrådgiveren bidrager til implementering af programmets kapacitetsopbygning af de ghanesiske og nigerianske flåder. Her har Forsvaret bl.a. trænet og uddannet flåderne i opgaver relateret til maritim sikkerhed, herunder taktisk specialenhedstræning samt hvordan landene bedre kan samarbejde regionalt om operationsplanlægning på tværs af farvande.

Under freds- og stabiliseringsprogrammet for Afrikas Horn støtter Forsvarsministeriet bl.a. kapacitetsopbygning af den kenyanske flåde ved f.eks. at støtte et simulatorinstruktørkursus ved *Kenya Navy Training Center*. I rammen af programmet er der p.t. udsendt en maritim rådgiver til Mombasa samt en militærrådgiver til Nairobi, som er med til at implementere programmet.

Som en del af NATO's kapacitetsopbygningsindsats i Georgien finansierer Forsvarsministeriet p.t. udsendelsen af to rådgivere. Den ene rådgiver fra Beredskabsstyrelsen bidrager til at udvikle den civile krisestyringskapacitet i Georgien med det langsigtede mål, at Georgien bliver bedre i stand til at håndtere eksempelvis skovbrande eller oversvømmelser samt menneskeskabte katastrofer. Herudover finansierer Fonden udsendelsen af en militærrådgiver fra Hjemmeværnet, der bidrager til opbygning af et NATO-Georgien Fælles Trænings- og Evalueringscenter. Det overordnede formål med Danmarks engagement er, at styrke Georgiens kapaciteter forud for et eventuelt georgisk NATO-medlemskab.

Med henblik på at forstærke FN's fredsbevarende kapaciteter har Forsvarsministeriet afsat midler målrettet til denne indsats. Aktiviteterne omfatter bl.a. støtte til fremme af kvinders meningsfulde deltagelse i FN's arbejde med fred og sikkerhed samt udvikling af FN's evne til at imødegå truslen fra IED'er. Et andet eksempel på igangværende initiativer er støtte til FN's Signalakademi i Uganda, der afholder kurser i brugen af FN's kommunikationsmidler.